

EURÓPAI PARLAMENT

2009 - 2014

Petíciós Bizottság

2011/2069(INI)

13.7.2012

VÉLEMÉNY

a Petíciós Bizottság részéről

az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság részére

az alapvető jogok helyzetéről az Európai Unióban (2010–2011)
(2011/2069(INI))

Előadó: Adina-Ioana Vălean

PA_NonLeg

JAVASLATOK

A Petíciós Bizottság felhívja az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

- tekintettel a Bizottságnak az Európai Unió Alapjogi Chartájának alkalmazásáról szóló, 2011. évi jelentésére (COM(2012)169),
- tekintettel a Parlamentnek a „2010. évi jelentés az uniós polgárságról – Az uniós polgárok jogainak érvényesítése előtt álló akadályok lebontása” című dokumentumról szóló jelentésére,¹
- mivel a Parlamenthez beérkező petíciók csaknem egyharmada a Chartában említett alapvető jogok állítólagos megsértésével kapcsolatos,

Általános megjegyzések

1. ezzel összefüggésben megerősíti, hogy az Uniónak és intézményeinek a Charta és az EUSZ 2., 6., 7. és 9–12. cikke alapján kötelessége és felelőssége az európai polgárok alapvető jogainak, alapvető szabadságainak, valamint az uniós polgároktól elidegeníthetetlen európai elveknek és értékeknek a tiszteletben tartása, garantálása, védelme és előmozdítása az EU területén, különösen olyan esetekben, amikor e jogokat és szabadságokat nemzeti szinten nem garantálják ténylegesen és megfelelően; ragaszkodik ahhoz, hogy a Charta 51. cikke nem használható fel arra, hogy minimálisra csökkentsék a Charta jelentőségét és alkalmazását, és hangsúlyozza, hogy ez a cikk nem érvényteleníti azokat a szerepeket és hatásköröket, amelyekkel az uniós intézmények az alapvető európai értékek – úgymint az emberi méltóság és a szabadság tiszteletben tartása –, valamint a demokrácia, a jogállamiság, a jó kormányzás, a béke, a polgárság, a nemek közötti egyenlőség és a megkülönböztetésmentesség elvével összefüggésben rendelkeznek;
2. emlékeztet arra, hogy a Parlamentnek kötelessége és az európai polgárok és az EU-ban lakóhellyel rendelkező személyek felé fennálló felelőssége az érdekeik védelme és előmozdítása; a Parlament és a polgárok közötti eme kapcsolat kifejezőeszköze a Szerződés 227. cikkében rögzített petíciós eljárás, amely előírja annak kötelezettségét, hogy – adott esetben, és az egyes ügyek tényállása alapján – peren kívüli jogorvoslatot keressenek a petíciók benyújtói számára, annak érdekében, hogy segítséget nyújtsanak a polgároknak alapvető jogaik és szabadságaik gyakorlásában, valamint biztosítsák a Chartában és a szerződésekben foglalt értékek és elvek megfelelő érvényesítését az Európai Unióban és annak minden egyes tagállamában;
3. felszólítja a tagállamokat, hogy tegyenek eleget a polgáraik alapvető jogainak és szabadságainak védelmével kapcsolatos kötelezettségeiknek, és módosítsák vagy töröljék a polgárok alapvető jogait korlátozó rendelkezéseket, valamint sürgeti a tagállamokat, hogy teljesítsék a kötelezettségvállalásukat, és az abból adódóan a Lisszaboni

¹ Elfogadott szövegek, P7_TA(2012)0120

Szerződésben rögzített feladatukat¹, mely szerint az EU aláírja és jóváhagyja az Emberi Jogok Európai Egyezményét, ily módon megszüntetve a jogvédelem terén mutatkozó hiányosságokat azáltal, hogy ugyanolyan jogokat biztosít az európai polgárok számára az Unió jogi aktusaival szemben, mint amilyeneket jelenleg az Unió tagállamaival szemben élveznek; ezzel összefüggésben emlékeztet arra, hogy világos információkra van szükség az egyezmény és a Charta hatálya és alkalmazási köre tekintetében, annak érdekében, hogy a polgárok számára egyértelmű legyen, kihez fordulhatnak az alapvető jogok állítólagos megsértésével kapcsolatos esetekben;

4. hangsúlyozza az uniós polgársággal együttjáró, illetve az Európai Unió Alapjogi Chartájában foglalt, az EU területén tartózkodó valamennyi személyre vonatkozó jogok közötti szoros kapcsolatot;

Konkrét megállapítások

5. felszólítja a Tanácsot, hogy tartsa tiszteletben az alapvető jogokkal kapcsolatban tett kötelezettségvállalásait, és haladéktalanul szüntesse meg a személyek közötti, nemre, vallásra, kultúrára, nyelvre, oktatásra, fogyatékosagra, életkorra vagy szexuális irányultságra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló tanácsi irányelvre irányuló, 2008. július 2-i bizottsági javaslat akadályait; ezzel összefüggésben hangsúlyozza a lakosság legsérülékenyebb csoportjainak, nevezetesen a gyermekeknek a jogait, különös tekintettel a személyi sérthetlenséghez való jogra, valamint a szülői felügyelettel kapcsolatos, határokon átnyúló vitákra és a szülői láthatási joggal kapcsolatos kérdésekre, továbbá hangsúlyozza a fogyatékosokkal élők, az idősek és az etnikai kisebbségek jogait;
6. felhívja a tagállamokat, hogy biztosítsák a személyek közötti, faji- vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmódról szóló irányelv², valamint a nők és a férfiak közötti egyenlő bánásmódra vonatkozó jogszabályok³ hatékony végrehajtását;
7. az emberi méltóság sérthetlenségének elvét követve elítéli a kisebbségekkel szembeni megkülönböztetést, és felszólítja a Tanácsot, hogy hatékonyan és felelős módon lépjen fel az Unió értékeinek megóvása érdekében olyan tagállamok esetében, amelyek nem tartják teljes mértékben tiszteletben az ilyen kérdésekben fennálló, Szerződés szerinti kötelezettségeiket;
8. felhívja a figyelmet a média szabadságának korlátozásával kapcsolatos petíciók számára, és felhívja a Bizottságot, hogy bízta meg az Alapjogi Ügynökséget (FRA) az e területre vonatkozó jogszabályok ellenőrzésével és tanulmányozásával, annak biztosítása érdekében, hogy közös normákat alkalmaznak a tömegtájékoztatás szabadságára és sokszínűségére vonatkozóan, továbbá a demokrácia és az alapvető jogok tagállamokbeli helyzetének ellenőrzésével, azzal, hogy következtetéseiről évente jelentést kell készítenie;

¹ EUSZ, 6. cikk (2) bekezdés

² A személyek közötti, faji vagy etnikai származásra való tekintet nélküli egyenlő bánásmód elvének alkalmazásáról szóló 2000/43/EK irányelv.

³ 2004/113/EK irányelv a nők és férfiak közötti egyenlő bánásmód elvének az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés, valamint azok értékesítése, illetve nyújtása tekintetében történő végrehajtásáról; 2006/54/EK irányelv a férfiak és nők közötti esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatás és munkavégzés területén történő megvalósításáról

ezért kéri, hogy az FRA elegendő támogatásban részesüljön e feladatok ellátására; üdvözlí a Parlament médiaszabadságra vonatkozó uniós normák meghatározásáról szóló, saját kezdeményezésű jelentését, ami az uniós szabályozás felülvizsgálatához vezetne, és javasolja az FRA és a Nemek Közötti Egyenlőség Európai Intézete összevonását, vagy pedig azt, hogy alkossák meg az e két ügynökség közötti szoros együttműködés és koordináció jogi kereteit, az Alapjogi Charta által garantált jogok megsértése elleni hatékony küzdelem érdekében;

9. felhívja a Bizottságot, hogy haladéktalanul gondoskodjon arról, hogy a tagállamok átültetik és helyesen alkalmazzák a polgárok szabad mozgásáról szóló 2004/38/EK irányelvet, tekintettel az ezen a területen tapasztalt problémákról szóló petíciók gyakoriságára;
10. emlékeztet arra, hogy a társadalombiztosítási ellátások, a nyugdíjak és az egészségügyi ellátások hordozhatósága, valamint a szakmai képezések és az egyetemi kreditpontok elismerése fontos elemek, amelyek biztosítják az alapvető jogok és szabadságok teljes körű megvalósítását, többek között a belső piac megvalósítására alapozva, ugyanakkor megjegyzi, hogy számos polgár továbbra is problémákba ütközik e jogok érvényesítésekor; ezért felszólítja a Bizottságot és a tagállamokat, hogy biztosítsák e jogok megfelelő tiszteletben tartását, garantálását, érvényesítését és kialakítását;
11. hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak a szerződések öröként vállalt szerepe nem korlátozódik a jogszabályok tagállami átültetésének biztosítására, hanem a jogszabályok teljes körű és helyes alkalmazására is kiterjed, különösen a polgárokat megillető alapvető jogok védelme érdekében; rámutat arra, hogy a polgárok jogorvoslathoz való hozzáférése terén joghézag áll fenn olyan esetekben, amikor a tagállamok elmulasztották, illetve késve hajtották végre a polgárokat közvetlenül érintő uniós jogszabályok átültetését;
12. javasolja, hogy a Bizottság emberi jogokról szóló éves jelentése tartalmazza a tagállamokban fennálló helyzet értékelését; elindítja az arra irányuló kezdeményezést, hogy a Parlament – az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottsággal és a Petíciók Bizottsággal közös szervezésben – éves konferenciát rendezzen a civil társadalom és a területen működő egyéb érdekelt felek részvételével;
13. üdvözlí a Bizottság arra irányuló törekvését, hogy konkrét információkat nyújtson a polgároknak saját jogaikról, valamint a számukra elérhető jogorvoslati lehetőségekről, amennyiben sérültek alapvető jogaik, és megállapítja, hogy az efféle tájékoztatás polgárok számára való elérhetőbbé tétele szempontjából kulcsfontosságú a Bizottság különböző kommunikációs eszközei működésének és nyilvános bemutatásának következetesebbé és összehangoltabbá tétele; ugyanakkor hangsúlyozza, hogy ez nem mentesíti a Bizottságot azon intézményi kötelessége alól, hogy megvizsgálja az alapvető jogok lehetséges megsértésével kapcsolatban a polgároktól beérkezett panaszokat, nemcsak olyan esetekben, amikor azt az Unió és a tagállamok követték el az uniós jog alkalmazása során, hanem olyan helyzetekben is, amikor a tagállamokon belül az alapvető jogok védelmének módszeres elmulasztása áll fenn; felhívja a Bizottságot, hogy ragaszkodjon a demokrácián és alapvető jogokon alapuló európai jogrend védelmezőjeként fennálló szerepéhez, és hívja fel az érintett tagállamok figyelmét az ilyen helyzetekre; úgy véli, hogy az Európai Parlamentnek – amely sokkal szélesebb politikai tevékenységi területtel rendelkezik –

nyilvánvalóvá kell tennie valamennyi uniós polgár és lakos számára azokat az intézkedéseket, amelyeket alapvető jogaik garantálása és megóvása érdekében tesz;

14. felhívja a Bizottságot, hogy vizsgálja felül az Alapjogi Ügynökséget létrehozó rendeletet, megbízatásának és hatásköreinek, valamint függetlenségének megerősítése érdekében.

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	12.7.2012
A zárószavazás eredménye	+: 21 -: 0 0: 0
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Margrete Auken, Victor Boștinaru, Philippe Boulland, Giles Chichester, Nikolaos Chountis, Iliana Malinova Iotova, Carlos José Iturgaiz Angulo, Lena Kolarska-Bobińska, Erminia Mazzoni, Willy Meyer, Chrysoula Paliadeli, Nikolaos Salavrakos, Jarosław Leszek Wałęsa, Rainer Wieland
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Zoltán Bagó, Birgit Collin-Langen, Axel Voss
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok) (187. cikk (2) bekezdés)	Ioan Enciu, Petru Constantin Luhan, Bogdan Kazimierz Marcinkiewicz, Franck Proust, Renate Sommer, Hermann Winkler